

Sedmnáctý listopad stále významným svátkem ČR

Na Den boje za svobodu a demokracii a zároveň Mezinárodní den studentstva budou občané České republiky vzpomínat 17. listopadu. Svátek, který má pro mnohé velkou symbolickou hodnotu, budou například v Praze doprovázet pietní i kulturní akce.

Celodenní program trvající až do večerních hodin odstartuje na Albertově, odkud 17. listopadu 1989 vyšel studentský průvod na Vyšehrad. Sametovou revoluci připomene Festival svobody. Tam s projevem vystoupí Petr Pithart a zahrají Laco Déczi či kapela Zrní. Program bude velice pestrý.

Na Albertově ale oslavy nekončí. Pod taktovkou spolku „Díky, že můžem“ se na Národní třídě uskuteční pouliční slavnost Korzo Národní, při

kteří zúčastnění zhlédnou živá představení. Dále se bude konat karnevalový průvod s názvem Sametové posvícení, tentokrát s mottem „Toto není kachna!“

Pietní akce, jíž se stejně jako minulý rok prezident Miloš Zeman nezúčastní, proběhne už tradičně v Žitné ulici a u Hlávkovy koleje. V těchto místech si lidé zavzpomínají na studenty popravené v roce 1939 po potlačení protinacistické demonstrace. Ke konci programu proběhne udělování Ceny paměti národa osobnostem, které projeví statečnost v boji proti totalitní moci. Celý den završí Koncert pro budoucnost na Václavském náměstí, jenž bude probíhat už od dopoledne paralelně s ostatními akcemi.

VLADIMÍR JERZKJAN

Jen máky porostou na polích flanderských

Svět si připomínal Den válečných veteránů a pozadu nezůstalo ani Česko. Jeho symbolem je květ vlčího máku, jehož zakoupením mohli lidé nejenom v ulicích Prahy, ale i v krajších městech podpořit již tradiční sbírku, a tak se republika na malou chvíli změnila v maková pole.

Den válečných veteránů a s ním spojené ozdoby na klopě v podobě vlčích máků již od konce první světové války neodmyslitelně patří k měsíci listopadu ve Spojených státech, Velké Británii a všech zemích bývalého britského impéria. U nás byl Den válečných veteránů zařazen mezi významné v roce 2001, ale zdá se, že si veřejnost uvědomuje jeho opravdový význam právě nyní, neboť se máky na klopách začaly hojně vyskytovat až letos.

Nápad podpory přeživších války a uctění padlých prostřednictvím prodeje máků se zrodil v hlavě americké univerzitní profesorky Moyny Michaelové. Motiv ozdoby si půjčila z básně autora Johna McCrae Na polích ve Flandrech, která zmiňuje kontrast mezi krásou belgické přírody, růstem vlčích máků a bitevní vřavou, při které umírají vojáci. Symbolika nošení ozdoby v klopě je však hlubší a nemezuje se pouze na podporu veteránů války současných a minulých. Každá ze zemí vnímá poselství máků

jinak, a proto má i jiná pravidla pro jejich nošení. Jiná barva než červená taktéž není výjimkou, o čemž svědčí výskyt purpurových (za zvířecí oběti válek) a bílých (pro pacifisticky smýšlející) máků v Anglii. V novodobých konfliktech nasazovalo životy 12 tisíc českých vojáků. Veteránů druhé světové války, jimž je vzpomínkový den především určen, v Česku žije ještě přibližně 600.

V Čechách i na Moravě měli letos občané možnost zakoupit máky na více místech než v letech minulých. Byly nabízeny na frekventované navštěvované náměstích, v obchodních domech, či na některých úřadech. Přispět šlo i online na webových stránkách Paměti národa. Česká televize a některé známé osobnosti pomohly k propagaci prodeje, a tak zájem o přispívání vzrostl.

„Rádi bychom kampaní všem československým válečným veteránům poděkovali, vyjádřili úctu a zároveň – s pomocí veřejnosti – přispěli k tomu, abychom mohli pro archiv Paměť národa zaznamenat vzpomínky těch, kteří ještě ve sbírce nejsou. Dokud je čas,“ vysvětlil záměr sbírky Jan Polouček, šéf společnosti Post Bellum, která sbírku již potřeť organizovala.

ZDENĚK DRGÁČ,
JAN LUCIÁN JEŘÁBEK

Studenti Fakulty žurnalistiky stávkují 17. listopadu 1989.

Foto: Alena Lábová

Studenti mají jasno: hledáme prezidenta

Spolek Mladí občané ve spolupráci s organizací ELSA Praha (Evropské sdružení studentů práv) zorganizoval na akademické půdě netradičně pojatou předvolební debatu s prezidentskými kandidáty s podtitulem „studenti pro studenty“.

Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy ve středu 8. listopadu proběhla dvouhodinová debata s uchazeči o Hrad. Měla vyvolat mezi studenty zájem o politické dění a zprostředkovat jim možnost vytvořit si vlastní názor na přítomné kandidáty. Těch bylo sedm – Jiří Drahoš, Pavel Fischer, Petr Hannig, Marek Hilšer, Michal Horáček, Jiří Hynek a Mirek Topolánek, který vzhledem ke svému nečekanému ohlášení kandidatury přijal pozvání na poslední chvíli. Prezident Miloš Zeman účast odmítl. Ze známých poli-

tiků dorazil předseda hnutí ANO Andrej Babiš, který diskusi přihlížel jako divák.

Podvečerem provázela redaktorka týdeníku Respekt Andrea Procházková. Úvodního i závěrečného slova se ujal jeden z hlavních organizátorů a člen spolku Mladí občané Jan Nešpor.

Debata byla rozdělena do tří bloků. První se zaměřoval na úlohu prezidenta ve společnosti. „Prezident má být filosof, ne loutka mocných, ne sofista,“ popsal ideální hlavu státu Marek Hilšer. Mirek Topolánek vidí budoucího prezidenta jako „někoho mezi tatíčkem Masarykem a Pánem Bohem“.

Tématem druhého bloku bylo budoucí směřování České republiky. Mluvil o referendu o Evropské

unii, ekonomice či zahraniční politice. Hynek tvrdil, že „EU nic neprodukuje, jen redistribuuje, řítí se do pekla“. Hannig navrhol „vrátit se před Lisabonskou smlouvou“. Právě v otázce Evropské unie se názory jednotlivých kandidátů velice různily.

Publikum mohlo pokládat dotazy až ve třetím bloku debaty, tedy zhruba posledních 40 minut programu.

Protože byl o diskusi velký zájem, pořadatelé akce živě promítali v další místnosti v budově fakulty. I přesto za dveřmi poslucháren zůstalo mnoho neúspěšných, kteří nyní volají po další debatě ve větších prostorách. Podle slov organizátorů je tak velmi pravděpodobné, že se do ledna 2018, kdy se koná prezidentská volba, podobná akce zopakuje.

TEREZA ŠTĚPAŘOVÁ

Sbírku veřejně podpořil i starosta Prahy 1 Oldřich Lomecký.

Foto: Facebook TOP 09

Kdo skutečně vydělá na potravinové sbírce?

Představte si typickou slevovou akci před Vánoci. Lidé chtějí někoho potěšit, nakupují ve velkém, prodáváci nestihají doplňovat zboží do regálů a manažeři si mnou ruce. Zapojí se 750 prodejen, některé prodají o osm tun víc zboží než obvykle. Na odbyt jdou zejména trvanlivé potraviny a drogistické zboží. Košík strídá košík a všichni se usmívají. Je tu ale háček – zboží není zlevněné, ani se nejedná o akci 3 + 1 zdarma. Majitelé přesto inkasují a zákazníci je ještě chválí. Co že je to za akce? Národní potravinová sbírka.

Nechápejte mě špatně, proti dobročinným sbírkám nic nemám, naopak upřímně obdivuji každého, kdo věnuje svůj čas, úsilí či peníze pomoci ostatním. Jenže při těchto dobročinnostech druhého housle. Ano, pracují dobrovolníci, ano, potřební dostanou potraviny, ale z toho všeho se stává jen vedlejší efekt faktu, že obchody vydělávají.

Jako charitativní sbírku si představuji, že lidé věnují oblečení nebo třeba hračky. Věci se přitom dobrovolně vzdávají, nenakupují je v obchodech. Jenže takhle Národní potravi-

nová sbírka nevypadá. Lidé zamíří do obchodů, aby si nakoupili – a přitom koupí i potraviny pro někoho jiného. Konečným důsledkem je, že více utratí a řetězce vydělají. Podle údajů z potravinypomahaji.cz se vybralo přes 370 tun potravin. Pokud na té samé stránce zapátráme, dozvíme se, že průměrný Čech za rok vyhodí až 170 kg potravin, jejichž cena se odhaduje na 20 tisíc korun. Jednoduchou matematikou se dostaneme k následujícímu výsledku – obchody na potravinové sbírce vydělají něco přes 43 milionů korun. A ani nemusejí zlevňovat.

Sbírka pořád plní svůj původní účel. Lidé v azylových domech, děti v dětských domovech či matky samoživitelky dostanou potraviny, které jim mohou značně ulehčit. Nepřijde mi ale správné, že na tom obchody vydělávají a ještě si zvyšují morální kredit, protože se „zapojily“ do sbírky. Žádné zapojení nevidím. Vidím předvánoční akci, při které se vůle pomoci mění v peníze cinkající v kapsách podnikatelů.

PETR BEHENSÝ

Pekelný festival FAMU opět hledá vítěze

Každoroční festival Filmové akademie múzických umění, který se koná už 34. rokem, se letos představil pod názvem „Six Layers of Inferno.“ Do toho ročníku se přihlásilo celkem 125 snímků, které vznikly za uplynulý rok na FAMU. Pouze 30 z nich postoupilo do soutěžního výběru a ucházejí se o hlavní cenu festivalu.

„Velká díla vznikají, když si autor prochází svou osobní krizí,“ řekl jeden z organizátorů České televize. Proto je tedy peklo hlavním tématem letošního ročníku. Festival zahrnuje nejen promítání jednotlivých snímků, ale je doprovázen i rozsáhlým doprovodným programem. Ten se skládá z výstav, diskuzních panelů a workshopů. Jeden z workshopů povede hlavní host, hollywoodský scénárista Barry W. Blaustein, který má na svědomí třeba film Zamilovaný profesor nebo Cesta do Ameriky a nějakou dobu působil i jako scénárista satiric-

kého programu Saturday Night Live.

Blaustein se účastnil i pondělního zahájení, jež proběhlo v prostorách kina Lucerna. Poté co byl pozván na pódium, mluvil o filmu Ostře sledované vlaky, prvním zahraničním snímkem, který viděl a zároveň mu pomohl vytvořit si vztah k českým filmům. Mimo jiné se omluvil i za chování amerického prezidenta Donalda Trumpa, za což sklídl veliký potlesk.

Celým zahajovacím večerem provázela herečka Simona Babčáková. Po krátkých ukázkách ze všech soutěžních filmů a představení poroty následovalo promítání filmu režiséra György Kristófa OUT. Následně se návštěvníci mohli přesunout na raut a afterparty v galerii Lucerna.

Famufest probíhá od 13. do 18. listopadu a nabízí rozmanitou produkci studentů akademie zahrnující nejen klasické filmy, ale i dokumenty a animátorskou tvorbu.

STANISLAVA BENEŠOVÁ

Hollywoodský scénárista Barry W. Blaustein

Foto: Stanislava Benešová

Konopný ráj v Letňanech

Cannafest, největší veletrh konopí, ve dnech 10.–12. listopadu rozveselil výstaviště PVA Expo Letňany. Kdo přišel bez objemného finančního obnosu, prohloupil.

Přes 250 vystavovatelů dorazilo prezentovat své produkty: kuřácké potřeby, konopné lahůdky od sušenek po lízátko, inovovanou techniku pro pěstitele, revitalizační olejčky a další kosmetiku, nebo konopnou medicínu.

Jako suvenýr jste si mohli odnést i kus oblečení (mikiny, trička, čepice) či čajový hrníček, jak jinak než s konopným motivem. K odreagování poslou-

žilo mini kino promítající kratší snímky o konopné problematice. Nechyběl ani doprovodný program a stánky s občerstvením.

Vrcholem celého veletrhu byla odborná konference v kongresním sále, která po roce opět shrnula dění v konopném průmyslu a jeho další směřování. I přes nepříznivé počasí, které třídní Cannafest provázelo, překonala návštěvnost všechna očekávání, což může svědčit o stoupající popularitě konopí. Byl to již 8. ročník této akce a soudě dle návštěvnosti určitě nebyl poslední.

ADAM PRAUS

Dětskýma očima bratří Čapků

Přednáška s názvem Bratři Čapkové mládeži a dětem, kterou vedla ředitelka Památníku Karla Čapka ve Staré Huti Kristýna Váňová, proběhla v úterý 14. listopadu v Paláci YMCA. Tématem byl vztah Karla a Josefa Čapků k dětem a mladým lidem.

Oba bratry pojilo silné sourozenecské pouto a často se ve své tvorbě vraceli do dětství. Jejich prvním společným dílem určeným dětem se stal sborník Nůše pohádek. Vyšel v zimě 1918 a obsahoval mnoho nových pohádek a zdobily ho ilustrace Josefa Čapka i Josefa Lady. Nejen Josef, ale i Karel měl cit pro umění. Sám vyfotografoval své neposedné štěně Dášenkou a knihu doplnil vlastními ilustracemi. K vytvoření Josefových slavných pohádek O pejskovi a kočičce, brzy oslaví i devadesát let své existence, ho přivedla jeho dcera Alena.

Čapkové se podíleli na různých kampaních, které podporovaly nemajetné rodiny v Čechách i na Slovensku. Karel tak prostřednictvím Lidových novin oslovoval širokou veřejnost svými charitativními akcemi, inicioval tak třeba sbírku dětských bot. Josef navrhl tři různé poštovní známky, jejichž koupí mohli lidé podpořit děti v těžkých životních situacích. „Za jejich nejvýznamnější dobročinný projekt považují akci Demokratické dětem, která se uskutečnila pod patronátem T. G. Masaryka,“ řekla ředitelka památníku Kristýna Váňová.

Oba bratři prožívali každou volnou chvíli s dětskou hravostí. I když byli dospělí, oslovovali se navzájem přezdívkami z dětství a posílali dopisy Ježíškovi. Děti pro ně znamenaly symbol pokračujícího života a budoucnosti.

HELENA KRÁLOVÁ

Kristýna Váňová

Foto: archiv

Festival spisovatelů v Praze

Do Prahy zavítali spisovatelé z nejrůznějších koutů světa. 11. listopadu totiž oficiálně začal dvacátý pátý ročník Festivalu spisovatelů Praha. Letos dostal název „A příště už oheň“ podle knihy afro-amerického aktivisty a spi-

sovatele Jamese Baldwina. Festival otevřela festival česká spisovatelka Magdaléna Platzová autorským čtením z její nejnovější knihy Anarchista.

SÁRA MAZÚCHOVÁ

Windows tapety v Ambitu

Český svaz fotografů 10. listopadu k příležitosti devátého sjezdu uspořádal v Ambitu kláštera Panny Marie Sněžné tradiční výstavu, tento rok s názvem Detail.

Jak název napovídá, exhibice je složena z fotografií členů svazu, jejichž společné téma je detailní studie struktury objektů přírodních či vytvořených člověkem. Část této výstavy tvoří archivní fotografie SČJ tvůrců z šedesátých, sedmdesátých a osmdesátých let, minoritně pak mladší tvůrci, kteří tvořili až v éře digitální fotografie.

Celková výstava se nese v duchu fetiše schopnosti fotografického mé-

dia zobrazovat tu nejjemnější strukturu výše reality, jejíž bezčasí, absence tématu a obsese formalismem je klíčová pro líbivost vystavovaných prací. Pokusy o rozpuštění fantazie návštěvníka nabízenými asociacemi nastíněné v názvech děl jsou známkou toho, že určitá umělecká invence zde existuje, ale pouze v náznacích. Musíme však fotografiím přiznat velkou míru řemeslného umu, který se skrývá v dobrém výběru a osvětlení předmětů na snímcích. Je to ale to, co to je – jen sbírka dobře odvedené řemeslné práce.

Jedinou prací s nějakým sdělením je série dvanácti fotografií s názvem Lidé

z termálu Aleny Vykulilové, která nepatří do celého formalistického rámce výstavy. Fotografka zpracovala poněkud vyčpělé téma češákovství a jeho projevy v každodenním životě, zde konkrétně v lázních. Autorka na „obětech“ nenechává nit suchou a stává některé až do ponižující pozice v souvislosti s jejich vzhledem, hlavně obezitou. Zřejmě byla tato série zahrnuta proto, aby návštěvníci neusnuli ve stoje.

Výstava, která potrvá do 24. listopadu, nenabízí nic než krásné fotografie vhodné pro tapetu vašeho monitoru v práci.

MAREK ZAVŘEL

Jan Burian a skupina Bizzare pokřtili nové dvojalbum

Divadlo Archa hostilo v neděli křest nového alba nazvaného Jihotaje. Deska vznikla ve spolupráci Jana Buriana a skupiny Bizzare Band. První deska obsahuje zcela nové Burianovy písně, druhá pak starší, inovovaná díla.

Jan Burian, zpěvák, skladatel, spisovatel a televizní moderátor vydal již řadu desek. Mezi nimi například Ho-

dina duchů, Černý z nebe nebo Unavený válečník. Bizzare Band vznikl v roce 2012 z projektu Café Bizzare. Dnes interpretuje především autorské písně jedné z členek kapely, houslistky Kláry Suchánkové a zároveň Buriana pravidelně doprovází.

Hlavní motivy desky jsou Burianovy současné nálady, milostné motivy, občanské postoje či pocity stárnutí.

„Album Jinotaje vychází z dialogu mezi kapelou, která je orientovaná zejména na klasickou hudbu, a písničkářem jako jsem já. Z toho vznikly dvě desky, z nichž na té první jsou moje současné písničky z těchto dnů a na té druhé skladby, které si kapela vybrala z mých předcházejících devatenácti desek a udělala je po svém,“ řekl Burian ČTK.

JAN KROVÁK

Buchty a loutky se lživým kocourem

Alternativní loutkové divadlo Buchty a loutky v neděli představilo svoji novou inscenaci Kocour v botách.

Dva herci, Vít Brukner a Radek Beran, dokázali jen s malou asistencí zahrát více než 7 pohádkových postav. Originální nápady a inovativní scénografie nejsou tomuto souboru cizí. Před zraky všech diváků se mohl změ-

nit obr na lva a pak na malinkatou myš.

Přesto, že se diváci skládali především z dětí, starší část publika nepřišla zkrátka. Pobavil se totiž každý. Mluví kocour, který dokázal nejmladšímu ze tří bratrů zaříditi nové šaty, zámek i princeznu svojí lživostí vrátil mnoho dospělých do dětských let.

Po představení panovala ve studiu Švandova divadla hravá a přátelská nálada. Herci přinesli čerstvě napečené buchty na oslavu povedené premiéry, děti běhaly po scéně s plnou pusou a vyptávaly se na tajemství ze zákulisí. A tak je na první pohled jasné, o co těmhle umělcům jde.

BARBORA NOVOTNÁ

Od činohry přes kabaret až po dokumentární divadlo

Pražský festival německého jazyka začíná už tuto neděli. Jeho 22. ročník představí osm inscenací, každou v jiném pražském divadelním prostoru. Zahajovacím představením bude Jas, Okamžik (Hell. Ein Augenblick) režiséra Kaye Vogese, imaginativní divadelní esej o pomíjivosti a snad i smyslu života na pomezí činohry a fotografie, která diváky pozve do Fora Karlín.

Festival každoročně uděluje české inscenaci německy psaného divadel-

ního textu Cenu Josefa Balvína, pojmenovanou na památku dlouholetého dramaturga festivalu. Vítězná produkce se stane také jediným českým zástupcem v programové přehlídce festivalu. Pro letošní rok se jí stala inscenace Národního divadla Brno Strach jist duši. Romantická kabaretní komedie s pohádkovými rysy režiséra Jana Friče se svého uvedení dočká ve čtvrtek v Divadle pod Palmovkou.

Na prknech Studia Hrdinů si budou moci návštěvníci festivalu vychutnat

herecký výkon divadelní a filmové herečky Sandry Hüller, známé z oceňovaného filmu Toni Erdman. Ta se představí v hlavní roli inscenace Obrazy tvé velké lásky (Bilder deiner großen Liebe), curyšského divadla Theater Neumarkt.

Festival potrvá až do 1. prosince a svým divákům nabídne výjimečné inscenace z Německa, Rakouska, Švýcarska, Lucemburska, Lichtenštejnska i Česka.

MARTA HERMANNOVÁ

